

Motion till riksdagen 2006/07:Sf23

av **Gunvor G Ericson m.fl. (mp)**
med anledning av prop. 2006/07:117

Vissa sjukförsäkrings- och pensionsfrågor, m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget om att införa rätt för arbetsgivare att kräva läkarintyg från första dagen.
2. Riksdagen avslår förslaget om att avskaffa socialförsäkringsnämnderna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återkomma med förslag på socialförsäkrings- och pensionsområdet som kan underlätta för småföretagare och för människor att våga ta steget till att bli småföretagare.
4. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om lagrum som stärker individens möjlighet att medverka i Försäkringskassans val av insatser och utredningsinsatser som rör honom eller henne.

Motivering

En del av de förslag som regeringen lägger fram i propositionen anser Miljöpartiet är bra. Det gäller till exempel att bestämmelserna om revision i samordningsförbund ändras till att bli mer praktiska. I dagsläget har det kunnat vara ett stort antal revisorer i ett samordningsförbund som haft många medlemmar som alla utsett sina revisorer. Med det nya förslaget kan till exempel kommun och landsting gå ihop om gemensamma revisorer.

Det finns dock ett flertal förslag i propositionen där Miljöpartiet har en helt annan uppfattning än regeringen.

Övergripande anser vi att regeringen begår misstag i sin iver att strama upp socialförsäkringsreglerna. Hårdare tag och en önskad stringens i strukturen riskerar att drabba den enskilde så att försäkringen missar sitt mål, det vill säga att se till att människor ska kunna försörja sig själva.

Fel! Okänt namn

Läkarintyg från första sjukdagen

Att lagreglera ytterligare om att arbetsgivare skall kunna begära sjukintyg av den anställde redan första dagen minskar inte sjukfrånvaron. Förutom den misstro det andas mot individen kommer det att få till följd ett påtagligt ökat tryck på vårdcentraler och privata mottagningar som finansieras av landstingen. De är redan hårt pressade. Dessutom rimmar det illa med den av riksdagen beslutade prioriteringsordningen inom hälso- och sjukvården som tydligt anger att vård ska ges efter vårdbehov där svårast sjuka kommer först.

För människor med snäv ekonomi är även kostnaden för läkarbesök en påtaglig kostnad. Arbetsgivarna har dessutom i dag redan en möjlighet att begära sjukintyg från första dagen när de anser det vara behövligt. Många har möjligheten via kollektivavtal, men även andra kan göra en framställan om läkarintygsföreläggande från första dagen hos Försäkringskassan, om man anser att behov finns. Försäkringskassan kan ålägga en arbetstagarare att lämna läkarintyg för att styrka nedsättning av arbetsförmågan under tid före sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen. Att dessa möjligheter finns menar vi räcker. Att lagstifta riskerar att läkarintyg från första sjukdagen på sikt blir normen, särskilt bland yrkeskategorier som redan har mindre privilegier än andra.

När det gäller ohälsosituationen i Sverige kan vi konstatera att det allt högre tempot på arbetsplatserna och hög sjukfrånvaro inte löses genom mer piskor i socialförsäkringarna. Det leder snarare till en ökad ekonomisk stress som spår på den ojämlika hälsoutvecklingen i Sverige och därmed en försämrad folkhälsa. Vi anser att det i stället behövs ett förebyggande synsätt i samhället. Insatser skall fokusera på att främja hälsa i stället för att vänta till dess att ohälsa och sjukdom manifesterats. Individer skall ges mer makt och inflytande över sin situation.

Avveckling av socialförsäkringsnämnderna

Många remissinstanser har framfört kritik angående regeringens förslag om att avveckla socialförsäkringsnämnderna. Man lyfter bland annat fram att det är viktigt att det finns förtroendevalda som deltar i vissa beslut. Kritiken avfärdar regeringen med att besluten ska fattas korrekt och inom så kort tid som möjligt.

Vi menar att det är självklart att besluten ska vara korrekta och även att ärenden inte ska dra ut på tiden. Men när förtroendevalda finns med i beslutsprocessen tillförs en dimension som inte anställda expertfunktioner kan ha. De förtroendevalda har primärt en kontrollerande funktion gentemot förvaltningens hantering av enskilda ärenden. Utredaren i den så kallade ANSA-utredningen skriver: ”I en situation då det finns tryck på organisationen att ”producera” beslut kan en beslutsfunktion med lekmän fungera som en återhållande kraft som ser till att dessa krav inte får konsekvenser på rättsäkerheten”.

I skälen för regeringens förslag tas frågan om ansvar för verksamhetens resultat upp. Man menar att för att kunna utkräva ansvar måste myndighetens ledning ha ansvar för hela verksamheten, inklusive beslutsfattandet, och att socialförsäkringsnämnderna skulle vara hinder för detta. Det är ett argument som helt utgår från byråkrattapparaten i stället för den enskilda människan eller att medborgarna har något att tillföra i myndighets-Sverige. Vi vänder oss emot detta synsätt.

Försäkring mot vissa semesterlönekostnader

När lagen kom 1993 hade den ett viktigt syfte, eftersom tanken var att skapa förutsättningar för små företag att klara oförutsedda kostnader som kan uppstå i samband med semesterlönegrundande frånvaro. Det har visat sig att lagen utnyttjats i mycket begränsad omfattning, och uppenbarligen inte har underlättat på det sättet det var tänkt.

Miljöpartiet anser dock att det är väldigt angeläget att samhället skapar bra förutsättningar för att människor i större utsträckning ska våga ta steget från anställning till eget företagande. Miljöpartiet anser att regeringen bör utreda frågan om vilka förenklingar inom socialförsäkrings- och pensionsområdet som kan vara angelägna för småföretagare, och återkomma med förslag till riksdagen.

Inhämtande av försäkringsläkarens bedömning i ärende om aktivitets- eller sjukersättning

Det är rimligt att ta bort den tvingande regeln om att försäkringsläkare ska ge bedömning innan beslut kan tas om medicinsk utredning. I praktiken får det dock betydelsen att handläggare på Försäkringskassan kan besluta direkt om en medicinsk utredning. Den finns många situationer där enskilda har en annan uppfattning – uttalad eller outtalad – än handläggare på Försäkringskassan. Det finns också skiljaktigheter mellan olika läkare om vilka bedömningar man gör i ett ärende. Det bör därför vara rimligt att Försäkringskassan diskuterar med den enskilde om hur den medicinska utredningen ska göras, vem som får uppdraget och huruvida den enskilde vill att det kompletteras för att ge en så nyanserad beskrivning som möjligt av en persons tillstånd. Det samma gäller även i andra situationer, till exempel i val av rehabiliteringsinsatser, hur arbetsförmågan bäst utreds etc. Vi anser att riksdagen bör återkomma med förslag på lagrum som stärker individens möjlighet att medverka i Försäkringskassans val av insatser och utredningsinsatser som rör honom eller henne.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 19 juni 2007

Gunvor G Ericson (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Mats Pertoft (mp)

Jan Lindholm (mp)